

PROGRAM FOR FOLKEHELSEARBEID I KOMMUNANE 2017-2027

Ei satsing for å fremja barn og unge si psykiske helse og livskvalitet :

- Ei tiårig satsing for å utvikla kommunane sitt arbeid med å fremja helse og livskvalitet
- Skal bidra til å styrka kommunane si langsiktige og systematiske folkehelsearbeid jf. folkehelseloven
- Skal bidra til å integrera psykisk helse som del av det lokale folkehelsearbeidet og fremja lokalt rusførebyggjande arbeid.
- Barn og unge skal vera ei prioritert målgruppe.

Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)

- 2014-2015: Psykisk helse inn som likeverdig del av folkehelsearbeidet
- Programmet inn som tiltak i meldinga

- Riksrevisjon 2015: Undersøkelse av offentlig folkehelsearbeid
 - Folkehelsearbeidet ikkje godt nok forankra utanfor helse
 - Ikkje tilstrekkeleg kunnskapsbasert
 - Styrke oppfølging av det kommunale arbeidet

2018: Jeløya- erklæringa

Overordna mål med programmet:

- Betre psykisk helse og livskvalitet i befolkninga.
Regjeringen vil slik bidra til at alle kommuner innen 2027 har økt kapasitet og kompetanse til å drive et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid som fremmer barn og unges psykiske helse og livskvalitet. Dette inkluderer også rusforebyggende arbeid.
- Utviklingsarbeidet, som skal skje i kommunane, skal ta utgangspunkt i lokale utfordringar og bør forankras i kommunens planar etter plan- og bygningsloven.

Resultatmål

Resultatmålene for psykisk helse er:

- **innen 2019 har de fleste kommuner inkludert forhold som fremmer psykisk helse som del av oversiktsarbeidet etter folkehelseloven, og i 2023 har alle kommuner det**
- **innen 2020 har de fleste kommuner drøftet utfordringer knyttet til barn og unges psykiske helse og trivsel og avklart eventuelle planbehov, og i 2024 har alle kommuner det**
- **innen utløpet av programperioden (2027) har alle kommuner økt kapasitet og kompetanse til å drive et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid for å fremme psykisk helse**

Resultatmålene for rus er:

- **innen 2019 har de fleste kommuner inkludert forhold som fremmer det rusmiddelforebyggende arbeidet som en del av oversiktsarbeidet etter folkehelseloven, og i 2023 har alle kommuner det**
- **innen 2020 har de fleste kommuner drøftet utfordringer knyttet til bruk av rusmidler og avklart eventuelle planbehov, og i 2024 har alle kommuner det**
- **innen utløpet av programperioden (2027) har alle kommuner økt kapasitet og kompetanse til å drive et systematisk og langsiktig rusmiddelforebyggende arbeid som en del av folkehelsearbeidet**

- KUNNSKAPSBASERT UTVIKLING AV TILTAK I KOMMUNEN

«Et hovedelement i Program for folkehelsearbeid i kommunene er å tilrettelegge for en kunnskapsbasert utvikling av arbeidsmåter, tiltak og verktøy, samt stimulere til samarbeid mellom kommunesektoren og forskningsmiljøer om utviklingsarbeidet.»

- LOKALE BEHOV SOM UTGANGSPUNKT FOR TILTAKSUTVIKLING

«Kommunene må foreslå tiltak, basert på eget utfordringsbilde, målsettinger og planer.»

NY TILSKUDDSDORDNING:

- *Fra 2017 etableres det en tilskuddsordning til utvikling og utprøving av metoder og tiltak i kommunene, innenfor områdene psykisk helse og livskvalitet og rusforebyggende arbeid.*
- *Det er lagt opp til en trinnvis tildeling av midlene til kommunene.*
- *Helsedirektoratet utlyser en tilskuddsordning som fylkeskommunene kan søke på, fylkeskommunene forvalter midlene til gjennomføring av lokale tiltak i kommunene.*
- *Fylkeskommunene må inngå formelle samarbeidsavtaler med kommunene om tiltaksutvikling.*

Hordaland – programfylke 2018 -2022

Gjennom inkluderande og helsefremjande samfunn skal barn og unge oppleve betre trivsel, livskvalitet og psykisk helse.

Mål for arbeidet i Hordaland:

- Utvikling av kunnskapsbaserte lokale tiltak, arbeidsmåtar og verktøy retta mot barn og unge.
- Innsats for psykisk helse og rusførebygging skal vere breitt forankra og integrert i kommunane, og gjort synleg gjennom regionale og kommunale dokument/planar.
- Kommunane får auka kunnskap og kompetanse om faktorar som fremjer god trivsel, livskvalitet og psykisk helse for barn og unge.
- Kommunane får auka kompetanse om helsefremjande arbeidsmetodar og tiltaksutvikling.
- Auka innsats for å involvere barn og unge i planlegging, utvikling og gjennomføring av tiltak.
- Auka medverknad frå befolkninga, og samarbeid mellom relevante aktørar i kommunen.
- Auka samskaping mellom kommunane, næringslivet og frivilligheita.
- Auka samarbeid mellom kommunane, kunnskaps- og forskingsmiljøa og fylkeskommunen.
- Erfaringar og kunnskap knytt til programmet skal delast internt i kommunen, og ut mot andre kommunar og aktuelle partar.

36 millionar kroner til betre psykisk helse hos barn og unge
<https://www.hordaland.no/nn-NO/nyheitsarkiv/2018/36-millionar-kroner-til-betre-psykisk-helse-hos-barn-og-unge/>

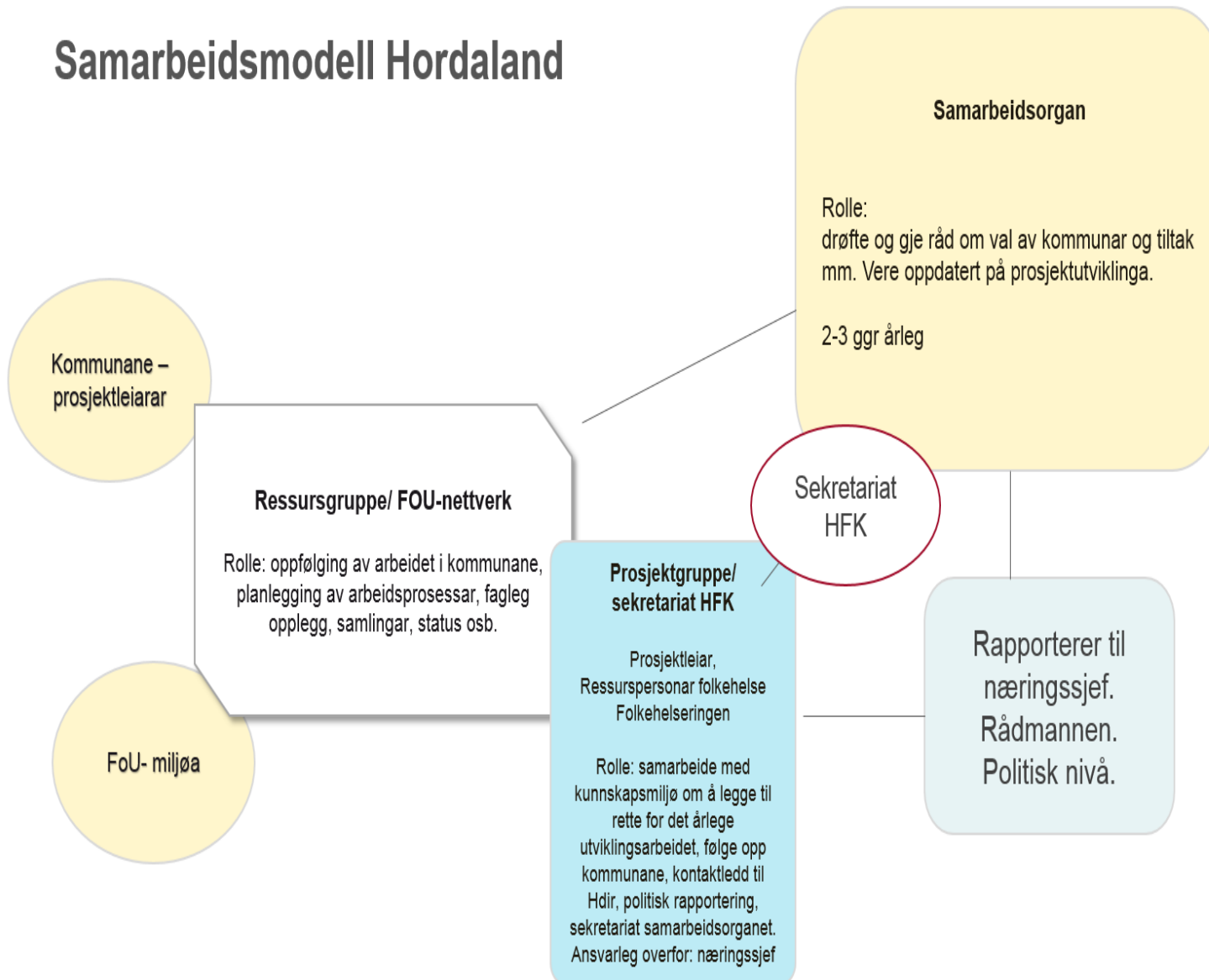
Gjennom disse måla skal barn og unge oppleve:

- høg trivsel og livskvalitet, og god psykisk helse
- reduserte helseforskjellar
- vere inkludert i lokalsamfunn og nærmiljø
- medverke i planlegging og tiltaksutvikling

Stegvise opptak og samarbeid om tiltaksutvikling:

- Kommunar kan søkje kvar for seg eller i samarbeid med andre
- Kommunane kan bli tekne opp i programmet gjennom programperioden; 2018, 2019 og 2021, (ev.2022).
- Tilskotsperioden – hovudregel tre år. For enkelte større prosjekt - fire år.
- Den 16.04 vert det arrangert søkjarkonferanse for kommunane i samarbeid med FoU-miljøa. Representantar frå 10(16) ulike kommunar har til no meldt seg på.
- Etter arbeidsseminaret vil HFK arbeide med å lyse ut til opptak med søknadsfrist 01.08.?. Pga utvida fristar vert dato sett saman med kommunane.
- Frist for samarbeidsavtale med førebels tiltaksplan inn til H.dir – 01.09.

Samarbeidsmodell Hordaland

Hovudmål og retning i Nordhordland

Mål

- Utvikla det kunnskapsbaserte folkehelsearbeidet i Nordhordland.
- Auka kunnskap om faktorar som skaper god psykisk helse og ha meir kunnskap om helsefremjande arbeidsmetodar og tiltak
- Sikre gode tiltak i kommunane , avdekke mogelegheiter for samarbeid og utnytte synergjar på tvers i regionen.
- Utvalet vil arbeide meir med både konkretisering av mål, delmål og tiltak når ein ser korleis prosjektutlysinga for Hordaland Programfylke vert innretta og målformulert.

Vegen vidare.....

- Er nokon av NH kommunane klar til å søkje i 2018 – eller skal ein arbeide for å søkje opptak i programmet i 2019?
- Skal/bør/vil kommunane i NH samarbeide om å skaffe seg nødvendig kunnskapsgrunnlag og vurdere ei felles tiltaksutvikling?